

**STANOWISKO
ZESPOŁU DS. ODPADÓW KOMUNALNYCH
UNII METROPOLII POLSKICH
WS. PRZYJĘCIA USTAWY O SYSTEMIE KAUCYJNYM**

Zespół ds. Odpadów Komunalnych Komisji Unii Metropolii Polskich ds. Środowiska, wobec podpisania przez Prezydenta RP ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw, podtrzymując swoje silne zaangażowanie we wdrażaniu modelu gospodarki o obiegu zamkniętym, wyraża swoje zaniepokojenie wprowadzeniem do polskiego porządku prawnego regulacji dot. systemu kaucyjnego w oderwaniu od dokonania pozostałych, a koniecznych zmian w przepisach prawa. Zespół ds. Odpadów UMP podkreśla, że zasadniczym błędem przyjętej ustawy jest oderwanie wprowadzenia systemu kaucyjnego od realizacji Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta. Podpisana ustawa o systemie kaucyjnym, abstrahująca od rzeczywistych priorytetów gospodarki odpadami to rozwiązanie fragmentaryczne i niezapewniające skutecznej realizacji wspólnie podzielanych celów.

Należy podkreślić, że podpisana ustawa nie zmniejsza zakresu obowiązków gminy, a jednocześnie może przyczynić się do zwiększenia kosztów prowadzenia systemów gminnych z uwagi na ubytek cennych surowców ze strumienia odpadów. Przyjęcie tej fragmentarycznej ustawy w oderwaniu od pozostałych zmian oznacza wyjęcie odpadów objętych systemem kaucyjnym z gminnych systemów. Zmniejszenie w ten sposób strumienia odpadów wpłynie wprost na zmniejszenie masy odpadów kierowanych do recyklingu i znacznie obniży osiąganę przez gminy poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. W ocenie Zespołu Odpadowego UMP, ustawa wprowadzająca system kaucyjny powinna prowadzić do równoległych zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i prowadzić do zaliczenia zbieranych w systemie kaucyjnym opakowań na poczet poziomu recyklingu. Odpady przesunięte z gminnych systemów gospodarki odpadami do systemu kaucyjnego powinny nadal wliczać się do wskaźników recyklingu, które samorządy obowiązane są osiągać. Podpisana ustawa nie określa szczegółowych zasad wliczania odpadów objętych systemem kaucyjnym do poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu osiąganých przez gminy. Nowe rozwiązania muszą zagwarantować wliczenie zebranych odpadów w systemie kaucyjnym w strumień gminy, w której produkty w opakowaniach zostały wprowadzone na rynek i jednoznacznie uniemożliwiać uznanie ich przez podmiot zbierający jako odpadów powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej.

W ocenie Zespołu Odpadowego UMP uchwalona ustawa przewiduje zbyt krótki czas na wdrożenie koniecznych rozwiązań i dopuszcza zbyt dużą dowolność w zakresie ilości systemów kaucyjnych oraz podmiotów reprezentujących. Obowiązek ustanowienia systemów kaucyjnych od 1 stycznia 2025 roku oraz pozostawienie wielu kluczowych kwestii do określenia w drodze decyzji ministra o zezwoleniu na prowadzenie systemu kaucyjnego, może prowadzić do dezorganizacji wśród mieszkańców, sprzedawców detalicznych i hurtowych. Nie sprzyja to planowaniu i realizacji zadań gminy w obszarze gospodarki odpadami i utrzymania czystości i porządku w gminie.

Apelujemy więc do Ustawodawcy o wprowadzenie zmian w prawie odpowiadającym rzeczywistym priorytetom w obszarze gospodarki odpadami. Zespół Odpadowy UMP w kontekście przyszłych i niezbędnych działań legislacyjnych opowiada się za jak najszybszym wdrożeniem Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta i realizacją zasady „zanieczyszczający płaci” oraz za ograniczeniem kosztów działalności branży odpadowej, co przyczyni się do obniżenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla mieszkańców. Jednocześnie, zwracamy uwagę na konieczność opracowania nowej, spójnej i precyzyjnej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która zastąpi obecne przepisy, generujące liczne spory przed sądami administracyjnymi. Tylko w ten sposób można zapewnić klarowne ramy działania i ochronę środowiska oraz interesów mieszkańców.

**Przewodniczący Zespołu UMP
ds. Odpadów Komunalnych**

**Piotr Kryszewski
Zastępca Prezydenta Gdańska**